

32002F0946

5.12.2002.

SLUŽBENI LIST EUROPSKIH ZAJEDNICA

L 328/1

OKVIRNA ODLUKA VIJEĆA

od 28. studenoga 2002.

o jačanju kaznenopravnog okvira za sprečavanje pomaganja neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka

(2002/946/PUP)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske unije, posebno njegov članak 29., članak 31. točku (e) i članak 34. stavak 2. točku (b),

uzimajući u obzir inicijativu Francuske Republike ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta ⁽²⁾,

budući da:

(1) Jedan od ciljeva Europske unije je pružiti građanima visoki stupanj sigurnosti u području slobode, sigurnosti i pravde razvijanjem zajedničkoga djelovanja među državama članicama u području policijske i pravosudne suradnje u kaznenim stvarima.

(2) U ovom okviru, trebalo bi poduzeti mjere za borbu protiv pomaganja ilegalne imigracije, kako u vezi s neovlaštenim prelaskom granice u najužem smislu, tako i u vezi s održavanjem mreža koje izrabljuju ljude.

(3) U tom cilju izuzetno je važno uskladiti postojeće zakonske odredbe, a posebno, s jedne strane, precizna određenja povreda o kojima je riječ i slučajeve za izuzeće, što je predmet Direktive Vijeća 2002/90/EZ od 28. studenoga 2002. o definiranju olakšavanja neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka ⁽³⁾ te, na drugoj strani, minimalna pravila za kazne, odgovornost pravnih osoba i sudska nadležnost, što je predmet ove Okvirne odluke.

(4) Jednako tako važno je i da se moguće djelovanje ne ograniči samo na fizičke osobe, nego da se utvrde mjere koje se odnose na odgovornost pravnih osoba.

(5) Ova Okvirna odluka dopunjuje druge instrumente donesene s ciljem borbe protiv ilegalne imigracije, ilegalnoga zapošljavanja, trgovine ljudima i spolnog izrabljivanja djece.

(6) U odnosu na Island i Norvešku, ova Okvirna odluka predstavlja razvoj schengenske pravne stečevine u smislu Sporazuma koji su sklopili Vijeće Europske unije i Republika Island te Kraljevina Norveška o pridruživanju tih dviju država provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine ⁽⁴⁾, koja pripada u područje iz članka 1. točke E Odluke Vijeća 1999/437/EZ od 17. svibnja 1999. o određenim aranžmanima za primjenu toga Sporazuma ⁽⁵⁾.

(7) Ujedinjena Kraljevina sudjeluje pri donošenju ove Okvirne odluke, u skladu s člankom 5. Protokola o uključivanju schengenske pravne stečevine u okvir Europske unije, u prilogu uz Ugovor o Europskoj uniji i Ugovor o osnivanju Europske zajednice, te u skladu s člankom 8. stavkom 2. Odluke Vijeća 2000/365/EZ od 29. svibnja 2000. o zahtjevu Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske za sudjelovanje u pojedinim odredbama schengenske pravne stečevine ⁽⁶⁾.

(8) Irska sudjeluje u donošenju ove Okvirne odluke, u skladu s člankom 5. Protokola kojim se schengenska pravna stečevina uklapa u okvir Europske unije, u prilogu uz Ugovor o Europskoj uniji i Ugovor o osnivanju Europske zajednice, te člankom 6. stavkom 2. Odluke Vijeća 2002/192/EZ od 28. veljače 2002. o zahtjevu Irske za sudjelovanje u provedbi nekih odredbi schengenske pravne stečevine ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ SL C 253, 4.9.2000., str. 6.

⁽²⁾ SL C 276, 1.10.2001., str. 244.

⁽³⁾ SL L 328, 5.12.2002., str. 17.

⁽⁴⁾ SL L 176, 10.7.1999., str. 36.

⁽⁵⁾ SL L 176, 10.7.1999., str. 31.

⁽⁶⁾ SL L 131, 1.6.2000., str. 43.

⁽⁷⁾ SL L 64, 7.3.2002. str. 20.

DONIJELO JE OVU OKVIRNU ODLUKU:

Članak 1.

Kazne

1. Svaka država članica donosi potrebne mjere kako bi osigurala da povrede utvrđene u člancima 1. i 2. Direktive 2002/90/EZ budu kažnjive učinkovitim i razmjernim kaznama koje odvrću od njihova počinjenja, a mogu dovesti i do izručenja.

2. Ako je potrebno, kazne utvrđene u stavku 1. mogu biti praćene sljedećim mjerama:

— zapljena prijevoznih sredstava korištenih pri počinjenju kaznenoga djela,

— zabrana obavljanja profesionalne djelatnosti, neposredno ili putem posrednika, u okviru koje je počinjeno kazneno djelo,

— izgon.

3. Svaka država članica donosi potrebne mjere ako su počinjenje povrede iz članka 1. stavka 1. točke (a), te članka 2. stavka (a) Direktive 2002/90/EZ radi stjecanja financijske koristi, kako bi osigurala odgovarajuće kažnjavanje kaznom zatvora, s propisanom maksimalnom kaznom zatvora od najmanje osam godina, ako su počinjena u bilo kojoj od sljedećih okolnosti:

— kazneno djelo počinjeno je kao djelatnost zločinačke organizacije, u skladu s definicijom iz Zajedničke akcije 98/733/PUP⁽¹⁾,

— kazneno djelo počinjeno je uz ugrožavanje života osoba nad kojima je počinjeno.

4. Ako je to potrebno zbog očuvanja dosljednosti nacionalnog sustava kaznenih sankcija, počinjena djela iz stavka 3. kažnjavaju se kaznom zatvora s maksimalnom kaznom od najmanje šest godina, pod uvjetom da je to jedna od najstrožih maksimalnih kazni za kaznena djela usporedive težine.

Članak 2.

Odgovornost pravnih osoba

1. Svaka država članica donosi potrebne mjere kako bi osigurala da pravne osobe budu odgovorne za povrede iz članka 1. stavka 1., koja je u njihovu korist počinila bilo koja osoba, bez obzira je li djelovala samostalno ili kao dio tijela pravne osobe, a ima vodeći položaj unutar pravne osobe, na temelju:

— ovlasti zastupanja pravne osobe,

— ovlasti za odlučivanje u ime pravne osobe, ili

— ovlasti za obavljanje nadzora unutar pravne osobe.

2. Osim slučajeva koji su već spomenuti u stavku 1., svaka država članica donosi potrebne mjere kako bi osigurala da pravna osoba bude odgovorna ako je nedostatak nadzora ili kontrole osobe iz stavka 1. omogućio da osoba podređena toj pravnoj osobi počinii povrede iz članka 1. stavka 1. u korist te pravne osobe.

3. Odgovornost pravne osobe u skladu s odredbama stavaka 1. i 2. ne isključuje pokretanje kaznenoga postupka protiv fizičkih osoba koje su počinile, poticale ili pomagale počinjenje kaznenih djela iz stavka 1.

Članak 3.

Sankcije za pravne osobe

1. Svaka država članica poduzima potrebne mjere kako bi osigurala da pravna osoba koja je odgovorna u skladu s člankom 2. stavkom 1. bude podložna kažnjavanju učinkovitim, odgovarajućim i obeshrabrujućim sankcijama, a uključuju kaznene ili nekaznene novčane kazne te mogu uključivati i druge sankcije poput:

(a) izuzimanja od prava na državnu pomoć ili državne potpore;

(b) privremene ili trajne zabrane obavljanja gospodarskih djelatnosti;

(c) stavljanja pod sudski nadzor;

(d) sudskog naloga za likvidaciju.

2. Svaka država članica poduzima potrebne mjere kako bi osigurala da pravna osoba, koja je odgovorna u skladu s odredbama članka 2. stavka 2., bude podložna kažnjavanju učinkovitim, odgovarajućim i obeshrabrujućim sankcijama ili mjerama

Članak 4.

Sudska nadležnost

1. Svaka država članica poduzima potrebne mjere kako bi utvrdila svoju nadležnost s obzirom na povrede iz članka 1. stavka 1., koje su počinjene:

(a) na cijelom ili na dijelu njezina teritorija;

(b) od strane njezina državljanina; ili

(c) u korist pravne osobe sa sjedištem na teritoriju te države članice.

2. Na temelju odredaba članka 5., svaka država članica može odlučiti da neće primjenjivati ili da će ih primjenjivati samo u posebnim slučajevima i okolnostima, pravila o sudskoj nadležnosti utvrđena u:

— stavku 1. točki (b),

— stavku 1. točki (c).

⁽¹⁾ SL L 351, 29.12.1998., str. 1.

3. Svaka država članica pisanim putem obavješćuje glavnog tajnika Vijeća ako se odluči za primjenu stavka 2., i navodi ako je potrebno posebne okolnosti ili uvjete u kojima će se primjenjivati njezina odluka.

Članak 5.

Izručenje i kazneni progon

1. (a) Svaka država članica koja, u skladu sa svojim zakonodavstvom ne izručuje svoje državljane, poduzima potrebne mjere kako bi utvrdila svoju nadležnost za povrede iz članka 1. stavka 1. ako su takve povrede počinili njezini državljani izvan njezina teritorija.
- (b) Svaka država članica, ako je neki od njezinih državljana osumnjičen za počinjenje povreda iz članka 1. stavka 1. u drugoj državi članici, a ona tu osobu ne izručuje toj državi članici samo zbog njezina državljanstva, predmet prepušta nadležnim tijelima u svrhu kaznenog progona, ako je to potrebno. Kako bi se omogućio progon, dokumentacija, informacije i dokazni materijal povezani s povredom šalju se u skladu s postupcima iz članka 6. stavka 2. Europske konvencije o izručenju od 13. prosinca 1957. Država članica moliteljica izvješćuje se o pokrenutom kaznenom progonu i o njegovu rezultatu.

2. U smislu ovog članka, pojam „državljanin” države članice tumači se u skladu sa svakom izjavom te države članice danom na temelju odredaba članka 6. stavka 1. točaka (b) i (c) Europske konvencije o izručenju, ako je potrebno, i u skladu s izmjenama svih izjava danih u odnosu na Konvenciju o izručenju među državama članicama Europske unije ⁽¹⁾.

Članak 6.

Međunarodno pravo koje se odnosi na izbjeglice

Ova Okvirna odluka se primjenjuje bez utjecaja na zaštitu izbjeglica i tražitelja azila u skladu s međunarodnim pravom koje se odnosi na izbjeglice ili drugim međunarodnim instrumentima u području zaštite ljudskih prava, a posebno na poštovanje međunarodnih obveza od strane država članica u skladu s odredbama članaka 31. i 33. Konvencije o statusu izbjeglica iz 1951., izmijenjene i dopunjene Protokolom iz New Yorka iz 1967.

Članak 7.

Obavješćivanje između država članica

1. Ako je država članica obaviještena o povredama iz članka 1. stavka 1. kojima se krši zakonodavstvo o ulasku i boravku stranaca u drugoj državi članici, ona je o tome obavješćuje na odgovarajući način.

2. Svaka država članica koja od druge države članice zahtijeva pokretanje progona, na temelju kršenja svog zakonodavstva o ulasku i boravku stranaca, zbog povreda iz članka 1. stavka 1., mora navesti, u službenom izvješću ili u potvrdi nadležnih tijela, odredbe svog zakonodavstva koje su prekršene.

Članak 8.

Teritorijalna primjena

Ova se Okvirna odluka primjenjuje na Gibraltar.

Članak 9.

Provedba

1. Države članice donose potrebne mjere za poštivanje odredaba ove Okvirne odluke do 5. prosinca 2004.
2. Do toga datuma države članice šalju glavnom tajniku Vijeća i Komisiji tekst odredaba kojima preuzimaju u svoje nacionalno zakonodavstvo obveze utvrđene u ovoj Okvirnoj odluci. Na temelju izvješća koje Komisija sastavlja pomoću ovih informacija, Vijeće će, do 5. lipnja 2005., procijeniti u kojoj su mjeri države članice poštivale odredbe ove Okvirne odluke.

Članak 10.

Ukidanje

Odredbe članka 27. stavaka 2. i 3. Schengenske konvencije iz 1990. ukidaju se od 5. prosinca 2004. Ako država članica ovu Okvirnu odluku počne provoditi prije toga datuma, u skladu s odredbama članka 9. stavka 1., spomenute odredbe ukidaju se za tu državu članicu od datuma početka provedbe.

Članak 11.

Stupanje na snagu

Ova Okvirna odluka stupa na snagu na dan njezine objave u Službenom listu.

Sastavljeno u Bruxellesu 28. studenoga 2002.

Za Vijeće

Predsjednik

B. HAARDER

⁽¹⁾ SL C 313, 23.10.1996., str. 12.